משניות מבוארות

מסֶכֶת שַׁבָּת פרק ז

פרק ז א כָּלַל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשַּׁבָּת. כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עִקַּר שַׁבָּת וְעֲשָׂיָה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה, אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא חַטָּאת אֶחָת. הַיּוֹדֵעַ עִקַּר שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה, חַיָּב כָּל יוֹם וְשַׁבָּת. הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה, חַיָּב כָּל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת. הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא שַׁבָּת וּמְלָאכָה. הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה מְעַיִן מְלָאכָה אַחַת, אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת: **ב** אֵבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת. הַזּוֹרֵעַ, וְהַחוֹרֵשׁ. וְהַקּוֹצֵר. וְהַמְעַמֵּר. הַדָּשׁ. וְהַזּוֹרֶה. הַבּוֹרֵר. הַטּוֹחֵן. וְהַמְרַקֵּד. וְהַלָּשׁ. וְהָאוֹפֶה. הַגּוֹזֵז אֶת הַצֶּמֶר. הַמְלַבְּנוֹ. וְהַמְנַפְּצוֹ. וְהַצְּבָעוֹ. וְהַטְּווֹתוֹ. וְהַמְסֹךְ. וְהָעוֹשֶׂה שְׁנֵי בָתֵּי נִירִין. וְהָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין. הַקּוֹשֵׁר. וְהַמַּתִּיר. וְהַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תְּפִירוֹת. הַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפֹּר שְׁתֵּי תְּפִירוֹת. הַצָּד צְבִי. הַשּׁוֹחֵט. וְהַמַּפְשִׁיטוֹ. הַמּוֹלֵחַ וְהַמְעַבֵּד אֶת עוֹרוֹ. וְהַמְּחַלְּקוֹ. וְהַמְחַתְּכוֹ. הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. וְהַמּוֹחֵק עַל מְנָת לְכְתֹּב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. הַבּוֹנֶה. וְהַסּוֹתֵר. הַמְכַבֶּה. וְהַמַּכֶּה בְּפַטִּישׁ. הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת. הֲרֵי אֵלּוּ אָבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת: **ג** זָעוּד כָּלַל אֶחָד אָמְרוּ. כָּל הַכָּשֵׁר לְהַצְנִיעַ וּמִצְנִיעַ כְּמוֹהוּ וְחוּצִיאוֹ בְּשַׁבָּת, חַיָּב עָלָיו חַטָּאת. וְכָל שֶׁאֵינוֹ כָּשֵׁר לְהַצְנִיעַ וְאֵין מִצְנִיעִין כְּמוֹהוּ וְחוּצִיאוֹ בְּשַׁבָּת, אֵינוֹ חַיָּב עָלָיו אֶלָּא הַמְצַנִּיעוּ: **ד** הַמּוֹצִיא תָבֵן, כְּמֹלֵא פִי פָרָה. עָצָה, כְּמֹלֵא פִי גָמָל. עָמִיר, כְּמֹלֵא פִי טָלֶה. עֲשָׁבִים, כְּמֹלֵא פִי גְדִי.

הָאֵזֶן, **וּבֵשֶׁן שֶׁל שׁוּעָל** חַי, שֶׁמּוּעָיל לְמִי שֶׁיָּשָׁן הַרְבֵּה לְהִקִּיצוֹ. וְשֵׁן שֶׁל שׁוּעָל מֵת, מוֹעִיל לִישׁוֹן, לְמִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לִישׁוֹן. **וּבִמְסִמְר מִן הַצְּלוּב**, עֵץ שֶׁנִּתְלָה בּוֹ אָדָם, וּמִשֵּׁימְרֵי אוֹתוֹ עַל נֶפֶשׁ בְּסַכָּנָה, וְיֵשׁ מִפְרָשִׁים לְקַדְּחָה שְׁלִישִׁית. **מִשּׁוּם רְפוּאָה**, כְּשֶׁלּוֹקְחָן בְּשִׁבְיָל רְפוּאָה אִז שָׁרִי, **דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים**,

---

פרק ז א כלל גדול אמרו בשבת. כל השוכח עקר שבת, ששכחה, אז שלא יָדַע מעולם שיש מצות שבת בתורה, **ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה**, ואחר כך נודע לו שיש מצות שבת, **אינו חייב אלא חטאת אחת**, על כל השבתות שהחלל. דִּכְלוּהוּ חִדָּא שַׁגְגָה הוּא, דְּכְתִיב (שמות לא, יג) "אַת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ" דִּמְשַׁמְעִי שֶׁמִּירָה אַחַת לְשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה. **הַיּוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ עִקַּר שַׁבָּת** בְּתוֹרָה **וְנִצְטַוִּינוּ** בּוֹ **בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה**, שֶׁיָּכֹל בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת שֶׁהַיּוֹם בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת, מִצְוַת שַׁבָּת הוּא, **חַיָּב עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת**. שֶׁשָּׁגַג בּוֹ וְעָשָׂה בּוֹ מְלָאכוֹת, דִּכְתִיב (שם) "וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת". דִּמְשַׁמְעִי שֶׁמִּירָה לְכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת. שֶׁחַיָּב חַטָּאת עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת, וְאַף אִם יֵשׁ שֶׁלֹּא נוֹדַע לוֹ בִּיתָרִים וּבְקָלִים אֶחָד מֵהֶם, אֲפִלּוּ הָכִי אַמְרִינָן דְּיָמִים שֶׁבֵּינֵיתָם הָוֵה כִּידֵיעָה דְּאִפְשַׁר שֶׁלֹּא שָׁמַע בֵּינֵיתָם שֶׁאוֹתוֹ הָיוּם הָיָה, אֶלָּא שֶׁלֹּא נִזְכַּר מְלָאכוֹת שֶׁעָשָׂה בּוֹ, הִלְכָּךְ כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת שֶׁגָּגָה בּוֹ **הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא שַׁבָּת וּמְלָאכָה. הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה, חַיָּב עַל כָּל כָּל אַב מְלָאכָה וּמְלָאכָה**, חַטָּאת אַחַת, אַף עַל פִּי שֶׁעֲשָׂאָן כְּמָה שַׁבָּתוֹת כָּל אַב מְלָאכָה חִדָּא שַׁגְגָה הִיא, דְּהָא לֵא נוֹדַע לוֹ בִּיתָרִים, וּבְזֶה לֵא אַמְרִינָן דְּיָמִים בֵּינֵיתָם הָוֵי כִּידֵיעָה, דְּמִכֹּחַ הַיָּמִים אֵינוֹ לוֹ לְדַעַת אֵיזוֹ מְלָאכָה אֲסוּרָה וְאֵיזוֹ מֻתֶּרֶת. וְהוּא הַדִּין אִם עָשָׂה כָּמָה מִינֵי תּוֹלְדוֹת מְאַבּוֹת חֲלוּקִים שֶׁחַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת חַטָּאת אַחַת, **הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה מִעֵין מְלָאכָה אַחַת** כְּגוֹן בּ' תּוֹלְדוֹת מֵאַב אֶחָד אוֹ בּוּ (תּוֹלְדָה דְּדִידֵיהּ), **אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת** דְּזֶה לֵא מְלָאכָה אַחַת.

ב) אבות מלאכות שֶׁחַיָּב עַל כָּל אַב מְלָאכָה, **אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת**, א) **הַזּוֹרֵעַ, וְהַחוֹרֵשׁ**, וְאַפִּלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁהַחוֹרֵשׁ שֶׁחוֹרֵשׁ וְזוֹרֵעַ וְשוּב הַחוֹרֵשׁ, חַיָּב גַּם עַל חֲרִישָׁה שֵׁנִיָּה. ב) **הַקּוֹצֵר** הַזְּרָעִים, וְכֵן הַמְלַקֵּט בְּאִילָּנוֹת חַיָּב מִשּׁוּם קוֹצֵר. ד) **הַמְעַמֵּר** אוֹסֵף וְעָרֵם פֵּרוֹת תְּלוּשִׁים אֶל מָקוֹם אֶחָד בְּמָקוֹם גְּדוֹלוֹ. ה) **הַדָּשׁ**, הַחוֹבֵט אֶת הַשִּׁבֹּלִים אוֹ הַשְּׁרָכִיּוֹת כְּדֵי שֶׁיֵּצְאוּ הַגַּרְעִינִים מִתּוֹכָן. ו) **וְהַזּוֹרֶה** אֶת הַתְּבוּאָה בְּרִחַת לְרוּחַ לְהַפְרִיד הַתֶּבֶן מִן הַתְּבוּאָה. ז) **הַבּוֹרֵר** פְּסֹלֶת מִן הַגֹּרֶן בֵּין בְּרָיִיו בֵּין בְּכַבְּרָה. ח) **הַטּוֹחֵן** אֶת הַחִטִּין וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן, ט) **וְהַמְרַקֵּד** מְנַפֵּה הַקֶּמַח בְּנָפָה לְהִסָּיר הַסֹּבִין וְהַמְרַקֵּן, וְאַף עַל גַּב דְּזוֹרֶה וּבוֹרֵר וּמְרַקֵּד כֻּלָּן לְהַפְרִיש פְּסֹלֶת מִן הָאֹכֶל הֵן וְלָמָּה נִחְלְקוּ לְשִׁלְשָׁה אָבוֹת, אֶלָּא מִשּׁוּם דְּשִׁלְשְׁתָּן הֲוֵי בְּמַשְׁקֶה, לְכֵן חָשִׁיב לְהוּ לְכָל אֶחָד אַב בִּפְנֵי עַצְמוֹ, שֶׁאֵין מְלָאכָת שְׁלִשְׁתָּן בְּבַת אַחַת אֶלָּא זֶה אַחַר זֶה. י) **וְהַלָּשׁ** אֶת הָעִסָּה, יא) **הָאוֹפֶה**, וְכֵן הַמְבַשֵּׁל, וְהָא דְּתָנֵי אוֹפֶה וְהֲוֵי אוֹפֶה לָא הֲוֵי בְּמְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן דְּפַת לֵא הָיָה בְּמִשְׁכָּן, מִשּׁוּם הַתְּחָבָּא נָקֵט אַף הַמְלָאכוֹת שֶׁבְּהֶכְרֵח הַפַּת מִשּׁוּם דְּשָׁכִיחַ, וְלָכֵן תְּנֵי אֹפֶה בְּמָקוֹם בְּשׁוּל. יב) **הַגּוֹזֵז אֶת הַצֶּמֶר**, יג) **הַמְלַבְּנוֹ** לְצַמֵּר עַל יְדֵי כִּבּוּס בְּמַיִם, יד) **הַמְנַפְּצוֹ** שֶׁחוֹבֵט אֶת הַצֶּמֶר (אוֹ הַפִּשְׁתָּן)

מסֶכֶת שַׁבָּת פרק ח

משניות מבוארות

וְהַצְּבָעוֹ כְּדֵי לְהַפְרִידָן, טו) **וְהַטְּווֹתוֹ** לְצַמֶּר, טז) **וְהַמְסֹךְ**, הַמּוֹתֵחַ חוּטֵי הַשְּׁתִי בְּכֹבֶשׁ הָאֲרִיגָה. יח) **וְהָעֹשֶׂה שְׁתֵּי נִירִין** שֶׁנּוֹתֵן שְׁנֵי חוּטִין לְתוֹךְ הַבָּתִּים שֶׁל כְּלִי הָאֲרִיגָה. יט) **וְהָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין**, כ) **וְהַפּוֹצֵעַ שְׁנֵי חוּטִין** עַל גַּבֵּי מַעֲל הַשְּׁתִי, אוֹ הַשְּׁתִי מֵעַל הָעֵרֶב לְצָרְךְ אֲרִיגָה, כא) **הַקּוֹשֵׁר** קֶשֶׁר שֶׁל קַיְמָא, כב) **וְהַמַּתִּיר** קֶשֶׁר שֶׁל קַיְמָא, כג) **וְהַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תְּפִירוֹת** וְהוּא שֶׁקִּשְׁרָן אַחַר כָּךְ, וְאָז מַחֲזִיר מִשּׁוּם תּוֹפֵר דְּאִי לֵא קָשַׁרְן אֵינוּ מִתְקַיֵּם, וְאִם עָשָׂה שֶׁל קַיְמָא חַיָּב מִשּׁוּם קוֹשֵׁר, (אֲבָל בִּשְׁלֹשָׁה תְּפִירוֹת לֵא בְּעֵינָן קְשָׁרָן וְחַיָּב אִתּוֹפֵר לְבַדּוֹ). כד) **הַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפֹּר שְׁתֵּי תְּפִירוֹת**, דְּבְאֵינוּ עַל מְנָת לִתְפֹּר הֲוֵה מְקַלְקֵל, וְקָל הַמְקַלְקֵל פְּטוּרוֹ אֲבָל אִסּוּרוֹ, כה) **הַצָּד צְבִי**, כו) **הַשּׁוֹחֵט**, כז) **וְהַמַּפְשִׁיטוֹ** אֶת עוֹרוֹ, כח) **הַמּוֹלֵחַ** אֶת הָעוֹר שֶׁהוּא תְּחִלַּת עִבּוּדוֹ, כט) **הַמְעַבֵּד אֶת עוֹרוֹ**, וְשֶׁאֲלָן בְּגִמָרָא דְּמִמֹּלַח הֵינוּ מַעְבֵּד, וּמִתַּרְצִי דְּאִין הָכִי נְמִי דְּמִמֹּלַח וּמַעְבֵּד מְלָאכָה מְצֻוֶּה אֶחָד הִיא, וּבְמִקּוֹם מַעְבֵּד מוֹסִיפִין אַבָּל מְלָאכָה אַחֶרֶת הוּא מִשְׁרָטֵט, כְּשֶׁרוֹצֶה לְחַתֵּךְ אֶת הָעוֹר מִשְׁרָטְטוֹ קוֹדֶם וְאַחַר כָּךְ חוֹתֵךְ בְּמִקּוֹם הַשְּׁרָטוּט, ל) **וְהַמְּחַלְּקוֹ** שֶׁמַּעֲבֵד אֶת שְׁעָרוֹ מִקְצָתוֹ וּמַחֲלִיקוֹ, לא) **וְהַמְחַתְּכוֹ** שֶׁחוֹתֵךְ מִן הָעוֹר כְּפִי הַצֹּרֶךְ לוֹ לְתַשְׁמִישׁוֹ, לב) **הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת**, לג) **וְהַמּוֹחֵק עַל מְנָת לִכְתֹּב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת** בְּמָקוֹם הַמְּחוּתָּם, דְּאִי לֵאו הָכִי הֲוֵי לֵיה מְקַלְקֵל, לד) **הַבּוֹנֶה**, לה) **הַסּוֹתֵר** עַל מְנָת לִבְנוֹת, לו) **הַמְכַבֶּה**, לז) **הַמַּכֶּה בְּפַטִּישׁ**, הוא גְּמַר כָּל הַמְלָאכָה, שֶׁכֵּן אָמַן מַכֶּה בְּקַרְנָם שֶׁל הַסֵּדֶן לְהַחֲלִיקוֹ בְּגְמַר מְלָאכָה, מִתְּנִיתִין נְמִי לֵא מַחֲיֵב לֵיה אֶלָּא בְּגְמַר מְלָאכָה. הַרְ"ן פָּשַׁט הַרְ"ם מַכֶּה בְּפַטִּישׁ עַל הַכֵּלִי לְהַשְּׁוָוֹת שֶׁקַּרְקַע מִמְּיוּתָן, וְכֵן כְּשֶׁמַּכֶּה עַל הָאֲבָן שֶׁבְּבְגָדָן לְהַשְּׁווֹתָה לְחַרְוּתָיִן, אַף עַל גַּב דְּלֵא הֲוֵי מְלָאכָה מִצַּד עַצְמָהּ מַחֲיֵב בָּהּ מִשּׁוּם גְּמַר מְלָאכָה, לט) **הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים, הֲרֵי אֵלּוּ אָבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת**. בְּדִינֵי הוֹצָאָה בְּשַׁבָּת מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת אֵין חִיּוּב בְּהוֹצָאָתָם, אֶלָּא אִם כֵּן הוֹצִיא דְּבָר שִׁיעוּר לְאִיתָה דְּבָר כְּמוֹ מַטְבֵּעַ שֶׁיְּכוֹל לְהִנָּתֵן. מ) **וְעוֹד כְּלָל אֶחָד אָמְרוּ** חֲכָמִים בְּדִינֵי הוֹצָאָה בְּשַׁבָּת, **חַיָּב בְּכָל הַכָּשֵׁר לְהַצְנִיעַ וּמִצְנִיעַ כְּמוֹהוּ וְחוּצִיאוֹ בְּשַׁבָּת**, וְכָל שֶׁאֵינוֹ כָּשֵׁר לְהַצְנִיעַ וְאֵין מִצְנִיעִין כְּמוֹהוּ וְחוּצִיאוֹ בְּשַׁבָּת, אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא הַמְצַנִּיעוּ: **ד** הַמּוֹצִיא תָבֵן, כְּמֹלֵא פִי פָרָה. עָצָה, כְּמֹלֵא פִי גָמָל. עָמִיר, כְּמֹלֵא פִי טָלֶה. עֲשָׁבִים, כְּמֹלֵא פִי גְדִי.

עֲלֵי שׁוּם וַעֲלֵי בְצָלִים אם הוֹצִיאָם כְּשֶׁהֵם **לְחִים** דְּלֵא חַיֵּי לְגָדֵי, שֶׁעִוְּרָם **כְּגַרוֹגֶרֶת**, שֶׁהֵם רְאוּיִים לְאָדָם וְכָל מַאֲכָל אָדָם שֶׁעִוְּרוֹ כְּגַרוֹגֶרֶת. וְאִם הוֹצִיאָם **יְבֵשִׁים**, שֶׁהוּא מַאֲכָל גְּדֵי שֶׁעִוְּרָם **כְּמֹלֵא פִי גְדִי. וְאֵין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה**, אִם הוֹצִיא חֲצִי שִׁעוּר מִתָּבֵן וְהַשְׁלִימוֹ לְשִׁעוּר מַעֲצָה אֵינוֹ מִצְטָרֵף לְתֶבֶן לְהַחְתִּיכָה כְּמֹלֵא פִי פָרָה, **מִפְּנֵי שֶׁלֹּא שָׁוּו בִּשְׁעוּרֵיהֶן**, אֲבָל תֶּבֶן מִצְטָרֵף לְעָצָה לְהַחְתִּיכָה כְּמֹלֵא פִי גָמָל (מגו"א). **מַמְצִיאִי אֲכָלִים** הָרְאוּיִים לְאָדָם **כְּגַרוֹגֶרֶת, תַּתְנֵנָא יְבֵשָׁה, חַיָּב, וּמִצְטָרְפִים זֶה עִם זֶה**, אִם הוֹצִיא מְכֻמָּה מִינֵי אוֹכְלִין בְּיַחַד כְּגַרוֹגֶרֶת, **מִפְּנֵי שֶׁשָּׁוּו בִּשְׁעוּרֵיהֶן**, דְּקָל שֶׁעִוְּרוֹ כְּגַרוֹגֶרֶת, וְדַוְקָא כְּשֶׁהִיְּרָה שָׁם כְּשִׁעוּר גְּרוֹגֶרֶת מִן הָאוֹכֶל עַצְמוֹ, **חוּץ מִקְלִפֵּיהֶן** שֶׁהַקְּלִפָּה אֵין מִצְטָרֶף לְהַשְּׁעוּר, **וְגַרְעִינֵיהֶן** שֶׁל הַפֵּרוֹת אֵין מִצְטָרְפִין, **וְעָקְצֵיהֶן** אֵין מִצְטָרְפִין לְהַשְּׁעוּר, **וְזִבְדָּן** קְלִפַּת הַחֲבִאָה הַנִּשְׁרֶפֶת לְאַחַר הַכְּתִישָׁה, **וּמִרְסָנָן** מִצְטָרְפִין. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, חוּץ מִקְלִפֵּי עֲדָשִׁים** שֶׁהַיְּמִנִים שֶׁמִּצְטָרְפִין לְהַשְּׁעוּר. מִשּׁוּם **מִתְבַּשְּׁלוֹת עִמָּהֶן**, אֲבָל הַקְּלִפָּה הַחִיצוֹנָה שֶׁל עֲדָשִׁים אֵין מִצְטָרֵף.

פרק ח כל הוצאה שאינה חשובה לְהִנָּתֵן אין חייב עליה. **א) הַמּוֹצִיא יַיִן וְחֵי כְּדֵי שְׁתִיָּתוֹ** יַיִן רָאוּי **לְמִזְגּוֹ כְּמוֹס** שֶׁל בְּרָכָה, שֶׁהוּא מְרוּבֶּה הַרְבֵּה מִן הַיַּיִן וְהָיוּ מוֹזְגִין עַל חֵלֶק אֶחָד שֶׁל יַיִן ג' חֲלָקִים מַיִם, וְאִם כֵּן שִׁעוּרוֹ לְעִנְיָן הוֹצָאַת שַׁבָּת רְבִיעִית (חיי). דְּלֵאחַר שִׁיּוּסוּף שֶׁל זֶה ג' חֲלָקִים מַיִם יָהֵא רְבִיעִית הַלּוֹג, וְשִׁעוּר **חֵלֶב** שֶׁל בְּהֵמָה טְהוֹרָה, וְהוּא **כְּדֵי מְגִיעָה** מִן שָׁאָרָם בּוֹלֵעַ בְּבֵית אֶחָת, וְחֵלֶב בְּהֵמָה טְמֵאָה דְּלֵא חִזֵּי לְשָׁתְיָיה, שִׁעוּרוֹ כְּדֵי לְכַחֵל עַיִן **הַכְּתִית** מִכָּה שֶׁבְּגַב הַסּוּסִים וְהַגְּמַלִּים מְחֻמָּם הַמְּשֻׁאוֹת, וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִכָּה שֶׁעַל גַּב הַיַּד אוֹ שֶׁעַל גַּבֵּי הָרֶגֶל, וְאַף עַל גַּב דְּחִזֵּי לְאֲכִילַת אָדָם כְּיָון שֶׁהוּא, אֶלָּא סְבִיבָה לֵיה דְּנִם לְהַמְצִינוּ בְּעִנְיָן שִׁעוּר מוּעָט, שֶׁעוּרוֹ **שָׁמֶן, כְּדֵי לְסוּךְ אֵבֶר קָטָן**, אֶצְבַּע קְטַנָּה שֶׁבְּרַגְלוֹ שֶׁל תִּינוֹק בֶּן יוֹמוֹ, (רע"ב), וְרַשִׁ"י (דף ע"ז) פֵּרֵשׁ אֶצְבַּע קְטַנָּה שֶׁל תִּינוֹק בֶּן יוֹמוֹ, וְשִׁעוּר **מַיִם, כְּדֵי לְשׁוּף שֶׁלְּשׁוּף בְּהֶם אֶת הַקְּלוֹס**, מְטִילַת שְׁנוֹתָנִים שֶׁל הָעֵין, **וּשְׁאָר כָּל הַמִּשְׁקִין** שֶׁאֵין עוֹשִׂין מֵהֶם רְפוּאָה, שִׁעוּרָן **בְּרְבִיעִית**, **וְכָל הַמִּשְׁקִין** בְּרְבִיעִית דְּחִזֵּי לְבַהֵן אֶת הַסַּיִט, **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, כֹּלָּן אַף הַיַּיִן וְחֶלֶב וּדְבַשׁ** שִׁעוּרָן **בְּרְבִיעִית, וְלֹא אָמְרוּ כָּל הַשִּׁעוּרִין הָלְלוּ הַנִּזְכָּרִים** כָּאן בְּמִשְׁנָתֵנוּ שֶׁגַּם בְּפָחוֹת מִרְבִיעִית הַמְּיֻבָּר, **אֶלָּא לְמַצִּינִיעוּן** לְמִי שֶׁהִצְנִיעַ בְּפָחוֹת מִשִּׁעוּר בְּשִׁעוּרִין הַמְּיֻבָּר, אַף בְּפָחוֹת מִרְבִיעִית, דְּלֵית לֵיה לְרַבִּי שִׁמְעוֹן מָה שֶׁנִּינוּ לְעִיל פְּרָק ז' מִשְּׁנָה ב' דְּלְהַמְצִינוּ חַיָּב בְּכָל שֶׁהוּא, אֶלָּא סְבִירָא לֵיה דְּגַם לְהַמְצִינוּ בְּעִנְיָן שִׁעוּר מוּעָט, **ב) הַמּוֹצִיא חֶבֶל**, שִׁעוּרוֹ, **כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אֹזֶן**, בֵּית אֶחְזָתָהּ **לְקָפָה**, וְלֹא לְמַטָּה מִן הַלּוּט, שֶׁעוּרוֹ, **כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אֹזֶן** מִאֵלּוּ הַלּוּטִין, **וְלָפָה וּלְכָבָה**, וְהוּא שִׁעוּר פְּחוֹת מִאֵלּוּ לְקָפָה, **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כְּדֵי לְטוֹל מִמֶּנּוּ** מִן הָגְמִי **מִדַּת**

מִעֵגוּל לְקָטָן לְהַרְאוֹת שֶׁהוּא צָרִיךְ. **נִיר בְּזִמְנֵי הַתֵּן** הָיוּ עוֹשִׂין אוֹתָן מְעֻשָּׂנִים, שִׁעוּרוֹ, **כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו קֶשֶׁר מוּכָסִין**, שֶׁכּוֹתְבִין אוֹתוֹ בְּמַכָּס לְהוֹדִיעַ שֶׁפָּרַע הַמֶּכֶס. וְכוֹתְבִין שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת גְּדוֹלוֹת לְסִימָן, **וְהַמּוֹצִיא קֶשֶׁר מוּכָסִין** אַף שֶׁכְּתוּב עַל הַקְּלָף וְקֶשֶׁר הוּא שִׁעוּרוֹ **כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו פָּרָשָׁה קְטַנָּה שֶׁבְּתַפִּלִּין**, אֲפִלּוּ הָכִי אִם הוּא אֵינוֹ קֶשֶׁר מוּכָסִין **חַיָּב** מִשּׁוּם **מוֹצִיא אֲבָנִים** וְכֵן **וְהַמַּתִּיר** קֶשֶׁר שֶׁל קַיְמָא, **וְהַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תְּפִירוֹת** וְהוּא שֶׁקִּשְׁרָן אַחַר כָּךְ, וְאָז מַחֲזִיר מִשּׁוּם תּוֹפֵר דְּאִי לֵא קָשַׁרְן אֵינוֹ מִתְקַיֵּם, וְאִם עָשָׂה שֶׁל קַיְמָא חַיָּב מִשּׁוּם קוֹשֵׁר, (אֲבָל בִּשְׁלֹשָׁה תְּפִירוֹת לֵא בְּעֵינָן קְשָׁרָן וְחַיָּב אִתּוֹפֵר לְבַדּוֹ). **הַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפֹּר שְׁתֵּי תְּפִירוֹת**, דְּבְאֵינוּ עַל מְנָת לִתְפֹּר הֲוֵה מְקַלְקֵל, וְקָל הַמְקַלְקֵל פְּטוּרוֹ אֲבָל אִסּוּרוֹ, כה) **הַצָּד צְבִי, כו) הַשּׁוֹחֵט, כז) וְהַמַּפְשִׁיטוֹ** אֶת עוֹרוֹ, **כח) הַמּוֹלֵחַ** אֶת הָעוֹר שֶׁהוּא תְּחִלַּת עִבּוּדוֹ, **כט) הַמְעַבֵּד אֶת עוֹרוֹ**, וְשֶׁאֲלָן בְּגִמָרָא דְּמִמֹּלַח הֵינוּ מַעְבֵּד, וּמִתַּרְצִי דְּאִין הָכִי נְמִי מַעְבֵּד וּמִמֹּלַח מְלָאכָה אַחַת הִיא, וּבְמִקּוֹם מַעְבֵּד מוֹסִיפִין אַבָּל מְלָאכָה אַחֶרֶת הוּא מִשְׁרָטֵט, כְּשֶׁרוֹצֶה לְחַתֵּךְ אֶת הָעוֹר מִשְׁרָטְטוֹ קוֹדֶם וְאַחַר כָּךְ חוֹתֵךְ בְּמִקּוֹם הַשְּׁרָטוּט, **ל) וְהַמְּחַלְּקוֹ** שֶׁמַּעֲבֵד אֶת שְׁעָרוֹ מִקְצָתוֹ וּמַחֲלִיקוֹ, **לא) וְהַמְחַתְּכוֹ** שֶׁחוֹתֵךְ מִן הָעוֹר כְּפִי הַצֹּרֶךְ לוֹ לְתַשְׁמִישׁוֹ, **לב) הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, לג) וְהַמּוֹחֵק עַל מְנָת לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת** בְּמָקוֹם הַמְּחוּתָּם, דְּאִי לֵאו הָכִי הֲוֵי לֵיה מְקַלְקֵל, לד) **הַבּוֹנֶה**, לה) **הַסּוֹתֵר** עַל מְנָת לִבְנוֹת, לו) **הַמְכַבֶּה**, לז) **הַמַּכֶּה בְּפַטִּישׁ**, הוא גְּמַר כָּל הַמְלָאכָה, שֶׁכֵּן אָמַן מַכֶּה בְּקַרְנָם שֶׁל הַסֵּדֶן לְהַחֲלִיקוֹ בְּגְמַר מְלָאכָה, מִתְּנִיתִין נְמִי לֵא מַחֲיֵב לֵיה אֶלָּא בְּגְמַר מְלָאכָה. הַרְ"ן פָּשַׁט הַרְ"ם מַכֶּה בְּפַטִּישׁ עַל הַכֵּלִי לְהַשְּׁוָוֹת שֶׁקַּרְקַע מִמְּיוּתָן, וְכֵן כְּשֶׁמַּכֶּה עַל הָאֲבָן שֶׁבְּבְגָדָן לְהַשְּׁווֹתָה לְחַרְוּתָיִן, אַף עַל גַּב דְּלֵא הֲוֵי מְלָאכָה מִצַּד עַצְמָהּ מַחֲיֵב בָּהּ מִשּׁוּם גְּמַר מְלָאכָה, לט) **הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים, הֲרֵי אֵלּוּ אָבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת**. בְּדִינֵי הוֹצָאָה בְּשַׁבָּת מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת אֵין חִיּוּב בְּהוֹצָאָתָם, אֶלָּא אִם כֵּן הוֹצִיא דְּבָר שִׁיעוּר לְאִיתָה דְּבָר כְּמוֹ מַטְבֵּעַ שֶׁיְּכוֹל לְהִנָּתֵן. מ) **וְעוֹד כְּלָל אֶחָד אָמְרוּ** חֲכָמִים בְּדִינֵי הוֹצָאָה בְּשַׁבָּת, **חַיָּב בְּכָל הַכָּשֵׁר לְהַצְנִיעַ וּמִצְנִיעַ כְּמוֹהוּ וְחוּצִיאוֹ בְּשַׁבָּת**, וְכָל שֶׁאֵינוֹ כָּשֵׁר לְהַצְנִיעַ וְאֵין מִצְנִיעִין כְּמוֹהוּ וְחוּצִיאוֹ בְּשַׁבָּת, אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא הַמְצַנִּיעוּ: **ד** הַמּוֹצִיא תָבֵן, כְּמֹלֵא פִי פָרָה. עָצָה, כְּמֹלֵא פִי גָמָל. עָמִיר, כְּמֹלֵא פִי טָלֶה. עֲשָׁבִים, כְּמֹלֵא פִי גְדִי.

מִבְּשַׁבָּת שֶׁהוּא לְמָחָר, **וְאִם שֶׁקִּרְנוֹ בְּמִקְרָן**, טו) **וְהַצּוֹבְעוֹ לְצֶמֶר**, טז) **וְהַטְּווֹתוֹ** הָעוֹשֶׂה חוּטִים מִצֶּמֶר אוֹ פִּשְׁתָּן, יז) **וְהַמְסֹךְ**, הַמּוֹתֵחַ חוּטֵי הַשְּׁתִי בְּכֹבֶשׁ הָאֲרִיגָה. יח) **וְהָעֹשֶׂה שְׁתֵּי נִירִין** שֶׁנּוֹתֵן שְׁנֵי חוּטִין לְתוֹךְ הַבָּתִּים שֶׁל כְּלִי הָאֲרִיגָה. יט) **וְהָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין**, כ) **וְהַפּוֹצֵעַ שְׁנֵי חוּטִין** עַל גַּבֵּי מַעֲל הַשְּׁתִי, אוֹ הַשְּׁתִי מֵעַל הָעֵרֶב לְצָרְךְ אֲרִיגָה, כא) **הַקּוֹשֵׁר** קֶשֶׁר שֶׁל קַיְמָא, כב) **וְהַמַּתִּיר** קֶשֶׁר שֶׁל קַיְמָא, כג) **וְהַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תְּפִירוֹת** וְהוּא שֶׁקִּשְׁרָן אַחַר כָּךְ, וְאָז מַחֲזִיר מִשּׁוּם תּוֹפֵר דְּאִי לֵא קָשַׁרְן אֵינוֹ מִתְקַיֵּם, וְאִם עָשָׂה שֶׁל קַיְמָא חַיָּב מִשּׁוּם קוֹשֵׁר, (אֲבָל בִּשְׁלֹשָׁה תְּפִירוֹת לֵא בְּעֵינָן קְשָׁרָן וְחַיָּב אִתּוֹפֵר לְבַדּוֹ). כד) **הַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפֹּר שְׁתֵּי תְּפִירוֹת**, דְּבְאֵינוּ עַל מְנָת לִתְפֹּר הֲוֵה מְקַלְקֵל, וְקָל הַמְקַלְקֵל פְּטוּרוֹ אֲבָל אִסּוּרוֹ, כה) **הַצָּד צְבִי, כו) הַשּׁוֹחֵט, כז) וְהַמַּפְשִׁיטוֹ** אֶת עוֹרוֹ, **כח) הַמּוֹלֵחַ** אֶת הָעוֹר שֶׁהוּא תְּחִלַּת עִבּוּדוֹ, **כט) הַמְעַבֵּד א